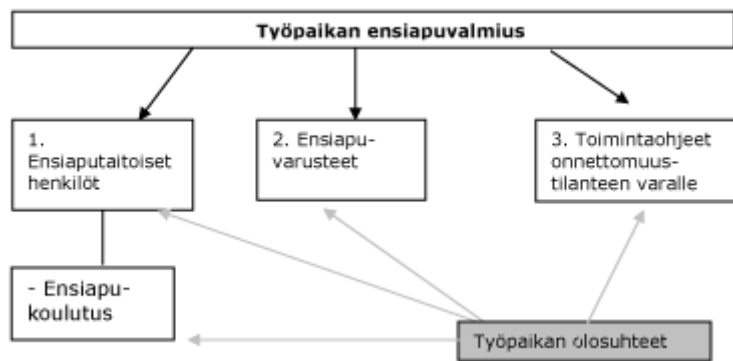

TYÖPAIKAN ENSIAPUVALMIUS

Ensiapuvalmius on osa työpaikan turvallisuutta. Ensiapuvalmiudella tarkoitetaan sitä, että työpaikalla on, sen riskeihin ja työntekijämäärään nähden, riittävä valmius aloittaa ensiavun antaminen asianmukaisilla ensiapuvälineillä ja ensiapukoulutetuilla työntekijöillä sekä toimintaohjeet tähän. Lisäksi työpaikalla on oltava tila, jossa ensiavun saanut voidaan tarvittaessa ohjata. Ensiapu sisältää myös valmiuden psykososiaalisen tuen antamiseen ja tarvittaessa valmiuden suuronnettomuudessa toimimiseen. Työnantaja huolehtii ensiapuvalmiuden toteuttamisesta ja työterveyshuolto on asiantuntija sen määrittämisessä. (Työturvallisuuslaki, Työterveyshuoltolaki, Ensiapuvalmius työpaikoilla; Myllyrinne, K. (2005)).¹

Kuva 1. Kristiina Myllyrinne. (2005). Ote tutkimuksesta "Haasteena työpaikan ensiapuvalmiuden määrittäminen".

ENSIAPUVALMIUDEN KARTOITTAMINEN

Yrityksen ja sen eri työyksiköiden ensiapuvalmiustarpeet määritetään työpaikan riskikartoitusta ja/tai pelastussuunnitelmaa hyödyntäen. Koska työpaikoilla työn tekemisen ympäristöt ja olosuhteet vaihtelevat, ne vaikuttavat ensiapuvalmiuteen.

Riskien perusteella määritetään kuinka monta henkilöä koulutetaan ensiaputaitoisiksi ja minikälaisia ensiapuvälineitä hankitaan. Merkittävää on myös miettiä minne ensiapuvälineet sijoitetaan ja kuka niistä huolehtii. Perinteisten ensiapukaappien ja -laukkujen ohella on mieltävä mahdollisten muiden välineiden tarve kuten silmänhuuhtelupullot.

Riskit jaetaan usein kolmeen vakavuusluokkaan: vähäinen, ilmeinen ja erityinen. Kaikkia eri riskiluokkia voi näin esiintyä yhdessä työpaikassa. Esimerkiksi varastotyössä riski voi olla ilmeinen, kun taas vieressä sijaitsevassa toimistossa se on vähäinen.

Ensiapuvalmiuden kartoittamista helpottaa valmiiden lomakkeiden käyttö (Liite). Lomakkeeseen lisätään yrityksen perustiedot: toimiala(t), työntekijöiden määrät, työyksiköt, riskitasot tai -tyypit jne. Näiden tietojen perusteella on helpompi suunnitella vähimmäissuosituksien ensiapukoulutettavista ja -välineistä.

Ensiapuvalmiussuunnitelma kannattaa kirjata myös työtilojen pohjapiirroksen, johon merkitään:

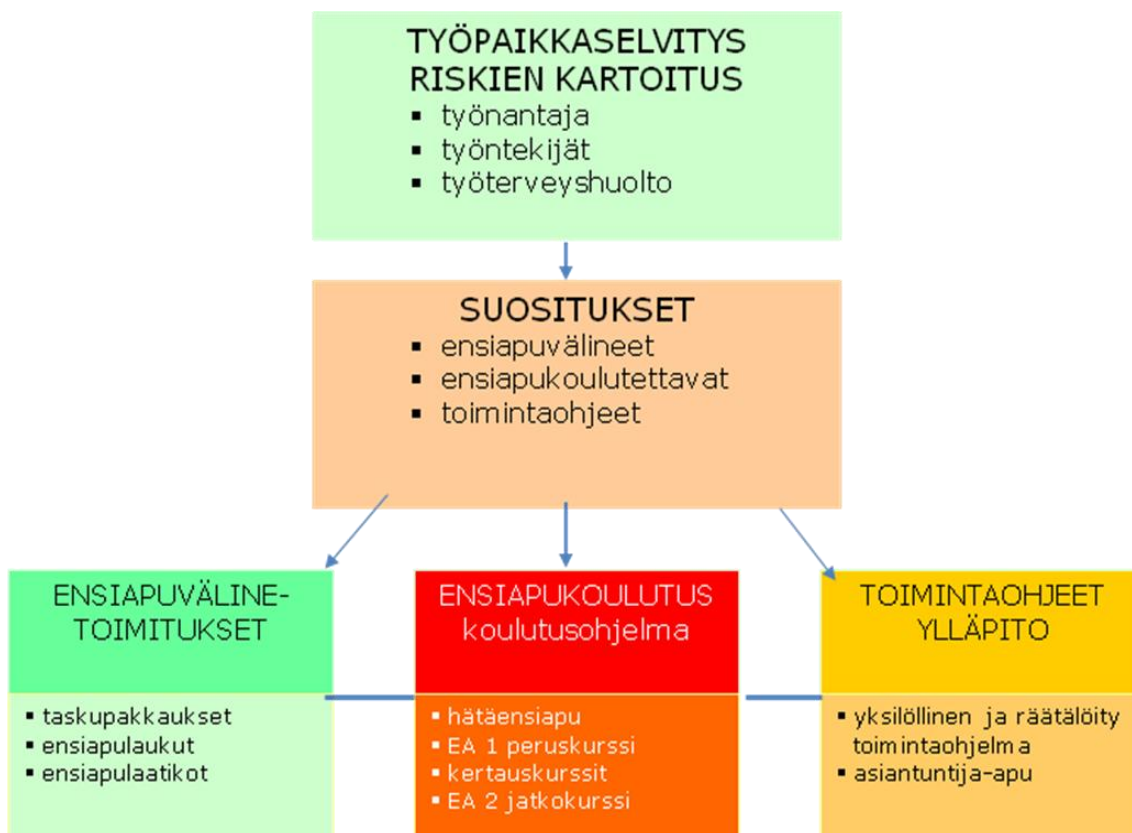
- ensiapukaappien paikat, liikuteltavat työpistelaukut, haavanhoitopisteet,
- silmänhuuhtelu / hätäsuihkujen paikat,
- alkusammutusvälineiden sijainnit, varaueloskäynnit, ym. ja
- ensiapukoulutettujen työpisteet.

¹Työturvallisuuslaki 738/2002; Työterveyshuoltolaki 1383/2001; Pelastuslaki 468/2003; Valtioneuvoston asetus 1484/2001 & Sairausvakuutuslaki 364/1963; Kristiina Myllyrinne. (2005). Ote tutkimuksesta "Haasteena työpaikan ensiapuvalmiuden määrittäminen".

TYÖPAIKAN ENSIAPUVALMIUDEN MÄÄRITTÄMINEN

TAPATURMAN VAARA / TYÖYMPÄRISTÖ	
VÄHÄINEN	TOIMISTOT, VIRASTOT, MYYMÄLÄT
ILMEINEN	TEHDASTYÖT, VARASTO- JA RAKENNUSTYÖT, METSÄ- JA MAATALOUSTYÖT, KALASTUS, ALUSTEN LASTAUS JA PURKAUS, KULJETUSTYÖ
ERITYINEN	HUKKUMISVAARA, SYÖVYTTÄVIEN JA MYRKYLLISTEN AINEIDEN, PALO-, RÄJÄHDYS- TAI SÄHKÖTAPATURMAVAARA

Kuva 2. Tapaturmavaaran määrittäminen.

Kuva 3. Kristiina Myllyrinne. (2005). Mukailtu tutkimuksesta "Haasteena työpaikan ensiapuvalmiuden määrittäminen".

ENSIAPUKOULUTETTUIJEN MÄÄRÄT RISKIEN MUKAAN

TAPATURMAN- VAARA ENSIAPUKOULU- TETTUIJEN MÄÄRÄ HENKILÖMÄÄRÄ	VÄHÄINEN	ILMEINEN	ERITYINEN
	Vähintään 1 joka työvuorossa. Määrittäminen 5%:n mukaan, () :ssa suositus.	1 joka työvuorossa ja/tai työkohteessa alle 10:tä hlöä kohden	1 joka työvuorossa ja/tai työkohteessa kork. 5 hlön ryhmää kohden
1-5	1	1	1
1-9	1	1	2
10	1	1	2
11-15	1	2	3
16-20	1	2	4
21-24	1 - (2)	3	5
25	2	3	5
26-30	2	3	6
31-40	2 - (3)	4	7 - 8
41-50	3	5	9 - 10
50	3	5	10
51-60	3	6	11 - 12
61-70	3 - (4)	7	13 - 14
71-74	4	8	15
75	4	8	15
76-80	4	8	16
81-90	4 - (5)	9	17 - 18
91-99	5	10	19 - 20
100	5	10	20
101-	1-2 alkavaa 25 henkilöä kohden.	1 alkavaa 10 henkilöä kohden.	1 alkavaa 5 henkilöä kohden.

Taulukko 1. Ensiapukoulutettujen määrät.

Taulukko on suositus, jonka Suomen Punaisen Ristin ensiapukoulutus on tehnyt noudattaen sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita julkaisussa "Ensiapuvalmius työpaikoilla" sekä työturvallisuuslain (738/2002) 46§:ää, työterveys-huoltolakia ja tutkimusta Myllyrinne (2005) "Haasteena työpaikan ensiapuvalmiuden määrittäminen". Ensiapukoulutettujen määrää arvioitaessa hyödynnetään riskiluokitusta tapaturmavaaran mukaan. Saman työpaikan eri työyksiköissä tapaturman-vaara voi määräytyä erilaiseksi.

KOULUTUSTEN AIKATAULU

aika- taulu>	2005	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
ERITYINEN TAPATURMA- VAARA	EA 1	>	Ea 6-8t	>	EA 1 tai EA 2	>	Ea 6-8t	>	EA 1 tai EA 2	>	Ea 6-8t	>	EA 1 tai EA 2	>	Ea 6-8t	>	EA 1 tai EA 2	>	Ea 6-8t
ILMEINEN TAPATURMA- VAARA	EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t EA 1
VÄHÄINEN TAPATURMA- VAARA	EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	EA 1	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t EA 1
VÄHÄINEN TAPATURMA- VAARA	Hätä- ensiapu 8t	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t	>	>	Ea 4-8t

Taulukko 2. Esimerkki aikataulutuksesta ensiapukurssien järjestämiseksi.

ENSIAPUVÄLINEYKSIKÖT

Kuva 4. Ensiapukaappi, liikuteltava työpistelaukku ja ensiavun merkki (valkoinen risti vihreässä neliössä).

ENSIAPUVÄLINEYKSIKÖT

ENSIAPUKAAPPI (PERUS) - SISÄLTÖ

kpl tuote

20	laastareita, yksittäispakattuja
8	laastareita, määrämittaan leikattuja 6x9cm
5	sidetaitoksia 10x10 cm (yksi paketti, steriili)
15	sidetaitoksia 7,5x7,5cm (kolme pakettia, steriili)
1	ensiapuside, iso, steriili
1	tukeva joustoside 10cmx4m
1 rll	joustoside 8cmx4m
1 rll	kiinnelaastari 2,5cmx5m (Leucoplast)
1 rll	haavateippi, kuitukangas 1,25cmx9,2 m
2	kolmioliina, kuitukangas
1	sakset
8	haavapyyhe
8	suojakäsine
1	elvytysuoja
1	kylmähaude

LISÄMODULI

laastariautomaatti
puhallusmaski (pocket mask)
silmänhuuhtelupullo
kolmen k:n pakkaus
kuumemittari
atulat
haavanpuhdistusaine
ensiapuläkkeet sopimuksen mukaan

TYÖPISTELAUKKU, LIIKUTELTAVA

kpl	tuote
1	haavanhoitoyksiköt 1-3
1	avaruuslakana
3	suojaside (iso, kaksi pientä)
1	ensiapuhjeet
1	silmänhuuhteluaine
1	kylmähaude
1 rll	tukeva joustoside
8	kertakäyttökäsineet
1	turvaleikkuri
1	sakset

SIDETARVIKEYSIKKÖ 1 (pientarvikepakkaus)

kpl tuote

6	yksittäispakattua laastaria
2	määrämittaan leikattua laastari
5	sidetaitoksia, 7,5x7,5 cm
•	sidetaitoksia 10x10 cm
1	joustosiderulla 8 cm x 2 m
2	joustosiderulla 10 cm x 4 m
3	haavateippirulla, kuitukangas
4	haavapyyhettä
1	kolmioliina, kuitukangas

SIDETARVIKEYSIKKÖ 2

kpl tuote

1	suojaside 30X60 cm
1	kolmioliina, kuitukangas
1	iso ensiapuside

SIDETARVIKEYSIKKÖ 3

kpl tuote

1	suojaside 30X60 cm
1	suojaside 55x60 cm
2	kolmioliinoja, kuitukangas
2	joustosidettä 10 cm

TASKUPAKKAUS 2

kpl tuote

8	yksittäispakattua laastaria
5	sidetaitoksia, 7,5x7,5 cm
1	joustosiderulla 10 cm x 4 m
1	haavapyyhepakkaus
1	elvytysuoja
2	kertakäyttökäsineitä
1	turvaleikkuri

ENSIAPUVÄLINEYKSIKÖT RISKIEN MUKAAN

TAPATURMANVAARA HENKILÖMÄÄRÄ TYÖYKSIKÖSSÄ	VÄHÄINEN	ILMEINEN	ERITYINEN
1 - 5			
6 - 10			
11 - 15			
16 - 20			
21 - 25			
26 - 30			
31 - 49	2 x 	2 x 	2 x
50 - 74	2 x 	2 x 	2 x
75 - 99	3 x 	2 x 	2 x
100-	lisäys 1 x jokaista 25 henkilön lisäystä kohden		

= Ensiapukaappi

= Työpistelaukku

= Taskupakkaus

Taulukko 3. Ensiapuvälineyksiköt riskien mukaan (esimerkki).

Ensiapuvalmius	Yritys/Yksiköt
Kartoituksen tekijä/yhteystiedot	Päiväys
Allekirjoitus	Yhteyshenkilö

TYÖPAIKAN ENSIAPUVALMIUDEN KARTOITUS / SUOSITUS

Työpisteet	Toimiala	Työntekijöiden määrä	Työpiste / työpaikka (toimisto, tehdas, työmaa, liikkuva työ)	Riskin arvio			Ensiapukoulutetut (määrä)	Ensiapuvälineet (määrä)
				Vähäinen	Ilmeinen	Erityinen		
Yksiköittäin								
Yhteensä								

Kuva 5. Esimerkki kartoituslomakkeen käytöstä.